





აგარაკი ბახმარო.

როგორ აჰყავთ ყმაშვილები ბახმაროზე.

ხართ საყვარელი. თქვენი ტრფობა ჩემთვისაც სიხარული და ბეღნიერებაა, და მე არ მინდა, რომ თქვენ, ჩემო მარგალიტებო, სხვის გასაკილავადა და დასაცინავად გადაიჭერთ.

**ლელა.** ვინ რაზე უნდა დაგვარინოს? რა გვაქვს დასაცინი?

**სვიმ.** ქვეყანა უკულმართია. შვილო: ის ხშირად იცინის იქ, სადაც უნდა სასოებით მუხლს იყრიდეს სიწმინდისა და ჰერმარიტების წინაშე. მე ვერ ავიტან, რომ თქვენ ფაქიზ სახელს, თქვენ წმინდა სიყვარულს ვინმე ტალახს ესროლეს თავის ჭუჭიინის მოუსვენარის ენით. ეს ჩემთვის ტანჯვა იქნება, შვილო, რანჯვა!

**ლელა.** ისე რომ ჩვენი ჯვრის წერა პირში ბურთის ჩახრა იქნება უხეირო ჭორიკანებისათვის, რაღა?

**სვიმ.** ჰო, გენაცვა, ეგრე! რა ვუყოთ, კაცმა ძალა-უნებურად უნდა გაუწიოს ანგარიში ხალხის აზრისა და განწყობილების, თუ კი მთელი სიცოცხლე ხალხში უხდება მას ცხოვრება. მერე არჩილის ამბავს, როგორც უკვე ცნობილ კაცისას, ხელად მოჰკრავს ცველა ყურს და თავისებურად გადაამახინჯებს, რაც არჩილის სახელისათვისაც არ იქნება კარგი.

**ლელა.** თუ შენ ეგრე საჭიროდ სცნობ, მამა, რომ არ გაწყენინო, მე თანახმა ვიქნები. ჩემთვის სულ ერთია, როგორც უნდა იყოს დაგვირგვინებული ჩვენი.... უშინაარსო ჯიუტობა მე ძალიან მეჯავრება როგორც რადიკალობაში, ისე კონსერვატორობაშიც.

**სვიმ.** მხოლოდ არჩილისათვის კი სამძი-

მო იქნება ეს, რადგან ის არსებითად ვერ იგუება ხალხის ასეთ დამახინჯებულ აზრსა და გემოვნებას.

**ლელა.** ეგ კი მართალია, მაგრამ თუ მე მოვინდომიშვილი ჩემს სურვილს. მე მგონია, წინაღმდევობას არ გაუწევს ჩემს სურვილს.

**სვიმ.** ჰაი, შე მაცილურო! ეგრე ჩეარა დარწმუნდი შენს ძლიერებაში, რომ ეხლავე იცი არჩილი წინაღმდევობას არ გაუწევს შენ სურვილს! (დედა სდემს) ეგრე, შვილო! კარგს იზამ, თუ კი არჩილსაც დაარწმუნებ ჯვრისწერის სარგებლობაში. დაე, თქვენი სიყვარულის სიწმინდის დასაცველად ეგ ერთი ნაბიჯი მაინც გადადგას ცხოვრების ტალაბში და მერე საითაც უნდა წავიდეს, მე გზის არ გადავულობავ. პირიქით, მთელი ჩემის ძალლონით ხელს მოვეზართავ კიდეც.

**ლელა.** (ძალა მიეკრობა მექრდზე) ახ, მამავ! ნეტავი თუ ყველას ასეთი კარგი მამა ჰყავს!

**სვიმ.** ნეტავი თუ ყველას ასეთი კარგი ქალი ჰყავს!

**ლელა.** მაგას კი ტყუილად მეუბნევი. არც თუ ისეთი კარგი ვარ, შენ რომ გვინია.

**სვიმ.** ახ, თავს რომ იყატუნებ! გინდა უფრო შეგაქო, ჰა! რისიც ლირსი ხარ, იმაზე მეტს არ გაქებ, არა!

**ლელა.** ან მაგაზე ვინ გიჩივის?

**სვიმ.** ეს ვიცი, გენაცვა. სამართლიანი ქება ყველას ესიამოვნება.

#### ჩამოდის ლელისონ.

**ლელა.** თქვენ აქა ჰყოფილხართ?

**ლელა.** აბა მაშ ცხრა მთას ხომ არ გადავივლიდით ამ გე- მიღან? (წამოდგება და მიდის შეორე თახახში)

**სვიმ.** (ოვალს გააეთლებს დედას) სწორედ რომ ბეღნიერი მამა ვარ!

**ლელა.** როგორ?

**სვიმ.** ასეთი შვილის პატრონი ბეღნიერი ვიქნები მა რა?

**ლელა.** ეე, რა აგრე ერთობაშად მოგიარა ლელის სიყვარულმა?

**სვიმ.** ამ ორ დღეში წინანდელზე ათჯერ უფრო მეტად გაი- ზარდა ჩემში ლელის სიყვარულმ.

**ლელა.** რაზე? როგორ?

**სვიმ.** მე ძალიან ბეღნიერად მიმაჩნია თავი, რომ ასეთი შვი- ლის პატრონი ვარ.

**ლელა.** იქამდისაც შენი შვილი არ იყო, ეხლა ხომ არ გაიგე?

**სვიმ.** ჩემი შვილი კი იყო, მაგრამ მე იქამდის სავსებით არ



აგარაკი ბახმარო.

აგარაკი შემოფი ა. ლეგაზრდობა.



**ლელა.** (თავჩაღუნვით) არა, მე სხვანაირად გავიფიქრე.

**მიხ.** მაშ ნება მომეცით, ეხლა მაინც გიყუროთ თავისუფლად!

**ლელა** (მოკრძალებით) თქვენი ნებაა!

**მიხ.** (შეჭურების გაუმაძღარის სიამოწვებით) თქვენც ხომ ქალაქ ში მობრძანდებით?

**სვიმ.** დიალ.

**მიხ.** მაშ უჟეველად გაგაცნობთ ჩემს ქალსაც, რომ თქვენი ეფთილი თვალებითაც დარწმუნდეთ ასეთ უცნაურ მსგავსებაში. (უკურებს) თვალწარიბით... შეუბლით... ნიკაპით... სწორედ გამოცხადებული ჩემი ელენე (ლელა გაიღიშებს) თქვენი ლიმილითაც კი სულ ჩემ ელას მაგონებთ.

**სვიმ.** (მიხეილს) თქვენ სად იყავით მერე აქამდის?

**მიხ.** მე ოდესაში ვიყავი ნისიებზე, რაც ფული მოვაგროვე, ამ რამდენიმე დღის წინად ფოსტით გავგზავნე შინ და ეხლა მეც მივემგზავრები.

#### კიბეზე ჩამოდის ორი უცნობი.

**სვიმ.** ალბად ბლობა ნისიები გექნებოდათ, რომ იმ სიშორეზე უცნებულხარი მოხუცი კაცი.

**მიხ.** არა უშავს რა, საკმარისი იყო!

**პირ.** უცნ. (უკურს მოკრძალებულ უქნას უქნას და თითქოს ენიშნა რადაცა, მიდის და ჩემსაც ჯდება სტოდოს; ზარს დაუკრავს და ჩაის მთატანინებს შესახურს)

**სვიმ.** ეხლა ხომ პირდაპირ შინ მიემგზავრებით?

**მიხ.** დიალ.

**სვიმ.** მაშ გისურვებთ, რომ ჯანმრთელადა და კარგად გენახოთ თქვენი საყვარელი ქალი, რომლის ნახვაც ეგრე მოგნატრებიათ აქ.

**მიხ.** თქვენც გეცოლინებათ, რასაკვირველია, თუ რა არის მოსიყვარულე მშობლის გული, როცა ამდენი ხნით მოსწყდება ხოლმე თავის საყვარელ შეილს?

**სვიმ.** გამომიცდია გენაცვა, როგორ არა! როცა ჩემი შვილები მიდიან ხოლმე რუსეთში სასწავლებლად, სწორედ ნამდვილ ობოლს დავემსგავსები ხოლმე და სულ დღეს დღეზე ვითვლი, თუ როდის ველირსები მათ დაბრუნებას. ერთხელ კი ველარ მოვითმინე და მე თვითონ ვერვი მათ სტუმრად რუსეთში.

**მიხ.** ეხლა მეც ვუპირებ ჩემ ქალს უმაღლეს სასწავლებელში გავზავნას და ამ ვიცი სწორედ როგორ შეველიო. ეხლაც ლამის სული დამელიო ლოდინში, ვიდრე მოვესწრებოდე იმის ნახვას.

**ლელა.** თუ ეგრე ძალიან ვევვარ თქვენ ქალს, ვიდრე შინ მიხვიდოდეთ, მე გაგიწევთ იმის მაგიერობას, კარგი?

**მიხ.** ამ, ჩემო კეთილო! ვერ წარმომიდევნია, თუ როგორი მადლობელი ვარ ასეთ თანათვრებისათვის. მაგრამ... რადგან მადლსა შვრებით, მარილიც მოაყარეთ!

**ლელა.** რანაირად?

**მიხ.** ჩემ ქალს საშინლად უყვარს ციგნურად თავშლის მოხვევა. ეხლა ადესაში ყოფნის დროს ერთ სტამბოლელ ვაჭრისაგან ვიყიდე ორი საუკეთესო თავშალი და ერთ მათგანს თქვენ მოგთავაზებთ, როგორც ჩემ საკუთარ შეილს. გთხოთ ისე მიიღოთ, ვითომ თქვენ მშობელ მამას მოურდევით! (შედის თავის თთახში)

**ლელა.** საწყალი, რა ძალიან ჰყვარებია თავისი შეილი!

**სვიმ.** რასაკვირველია ძალიან ეყვარება: მოხუცი კაცი, ერთად-ერთი შეილის პატრონი, მარა იქნება!

**ლელა.** გამოვართვა, მამა, თავშალი?

**სვიმ.** რატომ, შეილო! ძალიან ესიამოვნება. რომ არ გამოართვა კი, ძალიან ერთად ეწყინება. რა გენალვლება, გაიხაროს მოხუცის გულმა.

#### გამოდის მიხეილი.

**მიხ.** (ხელში უჭირავს ერთი ცალი მართლა ბაუცხოვო თავშალი) აი, შეილო!

**ლელა.** (გამოართშევს თავშალს და იხვევს ციგნურად, როგორც ლენაქს) ესე იცის თქვენმა ქალმაც?

**მიხ.** ეხლა სწორედ გამოცხადებული ჩემი ელა ხართ!

**სვიმ.** (შეჭირავს ლელას) მართლა, რა ძალიან გიხდება! მე რომ უენი ვიყვე, არასდროს არ მოვიშორებ მაგ თავ-შალს თავიდან.

**ლელა.** მართლა ეგრე მიხდება?

**მიხ.** მშვენიერებაა!

#### კიბეზე ჩამოდის შალვა.

**შალ.** ლელა!

**ლელა.** რაო, შალიკო?

**შალ.** აქ ამოდი, რა მშვენიერი სურათი გაჩვენოთ!

**ლელა.** მოვდიგარ! (მიხეილს) უკაცრავად (მიდის)

**სვიმ.** (მიხეილს) თქვენ კი არ გამოისეირნებთ?

**მიხ.** გთხოვთ მიბრძანდეთ! მეც რძეს დავლევ და ეხლავე მოვალ. (სეიმინი და ლელა ადამი კიბეზე) მიხეილი აწებებს რძის სმას)

**პირვ.** უცნ. (უნდა რამენარად დაეჭაპარაკოს მიხეილს, მაგრამ ვერ ასერხებს. მერე ამოიდებს პაპინთს და ჩაიდებს პირში. მიუბრუნდება მიხეილს) უკაცრავად, თქვენ ასანთი ხომ არ გექნებათ?

**მიხ.** კი მაქს, მაგრამ გემში წევა რომ აკრძალულია!

**3. უცნ.** მართლა?

**მიხ.** აი, შეტელთ! (უჩვენებს განცხადებაზე)

**3. უცნ.** მაშ უნდა მოვითმინოო, მეტი რა ჯანია? (სიჩუმე) უკაცრავად, მომბეზრდა ამ გემში ჯდომა.

**მიხ.** საიდან მოემგზავრებით?

**3. უცნ.** ნოვოროსისკიდან.

**მიხ.** მერე ეგრე ჩეარა მოგბეზრდათ? მაშ მე რაღა ვუყო?

**3. უცნ.** თქვენ საიდანლა მობრძანდებით?

**მიხ.** ადესიდან.

**3. უცნ.** აპა, ადესიდან! რა საქმეზე იყავით იქა, თუ უკაცრავად არ ვიქნები?

**მიხ.** სავაჭრო. საქმები მქონდა.

**3. უცნ.** საქმენლის ყიდვა გენდომებოდათ ალბად?

**მიხ.** არა, ნისიები მქონდა და იმის მოსაკრეფად ვიყვე.

**3. უცნ.** ნისიებზე! ადესელები ცოტა უპირო ხალხი კია, დაპირებისამებრ არას დროს არ იხდიან ნისიას.

**მიხ.** რათა? რაცა მქონდა ნისია, თითქმის ყველას გამოვართვი.

**უცნ.** პო, ცოტა რამეზე, რასაკვირველია, ნდობას არ გაიფუჭებენ!

**მიხ.** ექვსას-შეიდასი თუმანი არც თუ ისე ცოტაა, რომ არა ლირდეს მისთვის ხელის გასვრა.

**უცნ.** პო, შეიძლება! ალბად დიდი ხათრი და ნდობა გექნებათ დამსახურებული. მეც სავაჭრო საქმეზე ვიყავო როსტოკში.

**მიხ.** საიდანა?

**უცნ.** ბაქოში ერთი ხილის ფირმაა თათრისა, და მეც იმის ნისიების მოსაკრეფად ვიყავო.

**მიხ.** მერე, მოკრიფეთ?

**უცნ.** ესე, ერთი ექვსას თუმნამდის მეც მოვაგროვე.

**მიხ.** კარგია! (წმოდგება და მიდის ზეგით).

(შემდეგი იქნება).

#### ლეგ. მეტრეველი.